

ком представникам, то за відсутності прямо вираженої застереження про спільне представництві представники здійснюють повноваження окремо. У цьому випадку відмова від повноважень одного з представників, а так само скасування його повноважень яку представляють, має наслідком припинення довіреності тільки щодо зазначеного представника. Коли за умовами довіреності повноваження повинні здійснюватися спільно, відмова одного з представників тягне за собою припинення довіреності в цілому. Скасування довіреності щодо одного представника тягне припинення довіреності тільки щодо нього.

Список бібліографічних посилань:

1. Tuhr A. Der allgemeine Teil des deutschen bürgerlichen Rechts. Bd. 2. Hälfte 2.
2. Principles, Definitions and Model Rules of European Private Law. Draft Common Frame of reference (DCFR). Full Edition/prepared by the Study Group on a European Civil Code and the Research Group on EC Private Law (Acquis Group); ed. by Christian von Bar and Eric Clive. Vol. I–VI. Munich, 2009. 648 p. URL: http://ec.europa.eu/justice/policies/civil/docs/dcfr_outline_edition_en.pdf.
3. Спасибо-Фатєєва І. В. Проблеми сучасного регулювання представництва. *Університетські наукові записки*. 2012. № 1. С. 249–259.
4. Цивільне право: підручник: у 2 т./В. І. Борисова (кер. авт.кол.), Л. М. Баранова, Т. І. Бєгова та ін.; за ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. Харків: Право, 2011. Т. 1. 656 с.

Одержано 20.04.2017

УДК 346.3;346.2:346.5

Ірина Анатоліївна Селіванова,

доцент кафедри господарського права

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого,

кандидат юридичних наук, доцент;

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-6186-5652>

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ МАЙНОМ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДІЯЛЬНІСТЬ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ, ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ ТА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Трансформаційні процеси у сфері управління державною власністю, що відбувалися в Україні після здобуття нею незалежності, проходили в умовах кризи та без належної уваги до проблем ефективності управління державною власністю, фактично звівши роль держави тільки до приватизаційних процесів.

Правові основи управління об'єктами державної власності встановив Закон України «Про управління об'єктами державної власності» від 21 вересня 2006 року [1], який у ст. 1 визначає управління об'єктами державної власності як здійснення Кабінетом Міністрів України та уповноваженими ним органами, іншими суб'єктами, визначеними цим Законом, повноважень щодо реалізації прав держави як власника таких об'єктів, пов'язаних з володінням, користуванням і розпорядженням ними, у межах, визначених законодавством України, з метою задоволення державних та суспільних потреб.

Одним з дев'яти об'єктів управління державною власністю, визначених в ст. 3 цього закону, є державне майно, що забезпечує діяльність Президента України, Верховної Ради

України та Кабінету Міністрів України. Управління цим майном здійснює Державне управління справами (далі – ДУС), статус якого врегульовано Положенням [2]. До 2009 року воно не підлягало опублікуванню, наразі є у вільному доступі.

24 березня 2014 року Президентом України було видано Указ «Питання державного майна, що забезпечує діяльність Президента України» [3], яким на ДУС було покладено обов'язок забезпечити проведення суцільної інвентаризації належного державі нерухомого майна, інших об'єктів державної власності, що перебувають в управлінні ДУС (зокрема, державних підприємств, установ, організацій, санаторіїв, готелів (їх структурних підрозділів), державних резиденцій, державних дач, дач, засобів наземного, водного та повітряного транспорту, сільськогосподарської техніки, обладнання та устаткування, земельних ділянок, іншого рухомого та нерухомого майна, в тому числі такого, що знаходиться за межами України та на тимчасово окупованій території України).

Відповідно до Інформації за результатами проведеної роботи щодо виконання цього Указу Президента України [4] в управлінні ДУС перебувають 25 державних підприємств та 13 бюджетних установ, а також корпоративні права щодо одного приватного акціонерного товариства «Готель «Дніпро». Ці данні свідчать, що ДУС управляє значним по об'єму та вартості державним майном.

Центральним же органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері приватизації, оренди, використання та відчуження державного майна, управління об'єктами державної власності, є Фонд державного майна України, статус якого врегульовано Законом [5].

При порівнянні компетенції цих державних органів, можна зробити наступні висновки. ДУС не тільки здійснює матеріально-технічне та фінансове забезпечення діяльності юридичних осіб – органів влади, а саме Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Ради національної безпеки і оборони України, інших державних органів, а також органів, апаратів, утворених для здійснення їх повноважень. Також завданням ДУС є забезпечення надання лікувально-профілактичної допомоги, санітарного та епідемічного благополуччя, санаторно-курортного обслуговування таких фізичних осіб, як Президент України, народні депутати України, члени Кабінету Міністрів України, інші керівники державних органів, працівники Адміністрації Президента України, Апарату Верховної Ради України, Секретаріату Кабінету Міністрів України, Ради національної безпеки і оборони України, працівники інших державних органів, а також інші категорії осіб.

Для виконання цих завдань ДУС наділений значною компетенцією, зокрема, створювати та припиняти підприємства, установи і організації, затверджувати їх статuti (положення), укладати і розривати контракти з керівниками підприємств ДУС, здійснювати контроль за ефективністю використання і збереженням державного майна, закріпленого за підприємствами ДУС, погоджувати відчуження жилих і нежилых будинків та приміщень підприємствами ДУС, а також передачу в оренду державного майна підприємствами ДУС. Соціально побутове обслуговування вищеперерахованих осіб ДУС організує, забезпечуючи діяльність лікувально-профілактичних, санаторно-курортних, дошкільних навчальних закладів, оздоровчих таборів ДУС, затверджуючи ціни на путівки до цих закладів, тарифи на роботи (послуги), що виконуються (надаються) підприємствами ДУС, розмір плати за харчування дітей у дошкільних навчальних закладах ДУС тощо.

ДУС самостійно затверджує кошториси підприємств, установ, організацій, яким кошти Державного бюджету України надаються через ДУС. При цьому фінансування

діяльності ДУС здійснюється за рахунок коштів загального та спеціального фондів Державного бюджету України, ДУС є головним розпорядником цих коштів. Тобто ДУС забезпечує соціальне обслуговування особам (народним депутатам, зокрема), які розподіляють державний бюджет. Маємо очевидний конфлікт інтересів.

Така організація управління державними підприємствами ДУС не відповідає принципам ринкової економіки. Ці суб'єкти господарювання реалізують свої роботи, послуги обмеженому колу осіб – особам, обслуговування яких забезпечує ДУС, ціни на роботи, послуги цих підприємств не є ринковими. При цьому збитки підприємств покриваються з Державного бюджету України.

Діяльність ДУС має бути врегульована на рівні закону, при цьому ДУС необхідно позбавити соціальної функції в інтересах обмеженого кола осіб, а саме забезпечення їх харчуванням, лікуванням, відпочинком та таке інше на пільгових умовах, фактично за рахунок Державного бюджету України.

Список бібліографічних посилань:

1. Про управління об'єктами державної власності: закон України від 21.09.2006 № 185-V // База даних (БД) «Законодавство України»/Верховна Рада (ВР) України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/185-16> (дата звернення: 12.04.2017).

2. Про Положення про Державне управління справами: указ Президента України від 17.12.2002 № 1180/2002 // БД «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1180/2002> (дата звернення: 15.04.2017).

3. Питання державного майна, що забезпечує діяльність Президента: указ Президента України від 24.03.2014 № 334/2014 // БД «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/334/2014> (дата звернення: 15.04.2017).

4. Інформація за результатами проведеної роботи щодо виконання Указу Президента України від 24 березня 2014 року № 334 «Питання державного майна, що забезпечує діяльність Президента України» // Державне управління справами: офіц. сайт. URL: <http://old.dus.gov.ua/284.1370.0.0.1.0.phtml> (дата звернення 14.04.2017).

5. Про Фонд державного майна України: закон України від 09.12.2011 № 4107-VI // БД «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/4107-17> (дата звернення: 15.04.2017).

Одержано 18.04.2017

УДК 347.23

Алексей Николаевич Соловьёв,

доцент кафедры гражданского права № 1

Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого,

кандидат юридических наук, доцент

СВОБОДА ПРАВА ЧАСТНОЙ СОБСТВЕННОСТИ: СУБЪЕКТИВНОЕ ПРАВО ИЛИ ЮРИДИЧЕСКАЯ ОБЯЗАННОСТЬ?

Для любого лица, сведущего в вопросах теории права, ответ на вопрос, вынесенный в наименование настоящей статьи, представляется очевидным. Но мы попытаемся